

El record de Lluís Mas Pons

El meu besavi va ser anomenat com un home perillós. Antisocial. Separatista. Sospitós. Individualista. Ateu...

Bé, això ho deien tots els poders fàctics de l'època més fosca del franquisme.

Uns poders amb capacitat de condemnar, maltractar, aïllar, destruir aquest home...

El meu besavi va néixer l'any 1903, a Manresa. Tenia els títols de batxiller, mestre de 1a ensenyança, advocat i Llicenciat en Administració Pública. Es lliurà del servei militar per ser excedent de contingut. Damunt de tot, era un poeta i un escriptor amb molt de talent.

La seva activitat literària es plasmava en poesia, lletres de sardanes, en obres de teatre, etc. Pràcticament totes les seves composicions foren escrites en català. Les seves idees polítiques eren republicanes i socialistes.

ENTREVISTA (A LA TERESA, UNA DELS TRES FILLS)

Els papers que van ser confiscats..., era la manera que tenia d'expressar-se el seu pare contra el règim de Franco?

No, de cap manera. Tots els documents que tenia, eren assumptes dels seus clients (ja que ell era advocat), o bé els seus poemes... en fi tot el que estava escrit en català. La meva mare però, no permetia que els censuradors agafessin alguns documents personals

perquè fossin confiscats. La primera obra del meu pare que va ser editada a Manresa *Comença de nou la vella vida*, no sabíem ni que existia fins ara, que ens hem posat al corrent gràcies als papers de Salamanca. Ens sap greu que no tinguem cap fragment de res, ja que el més probable és que fos cremada a la foguera.

Quins records en guarda dels censurs quan entraven a casa seva i prenien allò que no els interessava que la gent conegués?

Jo era molt jove. Quan sentia que entrava aquesta gent a casa meva, era un trauma i una angoixa molt gran. Molts records també els tinc perquè els meus germans m'explicaven què passava.

Creu que aquests papers que li van ser confiscats seran trobats entre els papers de Salamanca?

No. Tots els papers que li van prendre van ser cremats perquè no els interessava que estiguessin escrits en català.

Quins records té del moment que el seu pare va ser empresonat injustament? Què us deia la mare?

Jo no sabia que estava empresonat. La meva mare m'ho amagava tot perquè jo era massa petita i volia que gaudís de la meva infància. Això sí, tinc un record de quan ell estava a la presó: em va regalar un cor que ell va fer amb una moneda de plata per celebrar el meu novè aniversari. A la part de davant del petit cor hi ha les inicials T. M. i la data del seu ingrés a la presó: 21 -11- 1940. A darrere es llegeix: Record del meu pare.

Com va assabentar-se que el seu pare era maçó?

Amb l'ajut dels papers de Salamanca. Gràcies a ells hem pogut conèixer millor molts aspectes que la pròpia família ignorava.

Pensa que alguna vegada va ser traït pels seus propis amics?

Sí. El van fer plegar de l'Ajuntament de Manresa. Un amic seu, un amic que li feia un cop a l'esquena quan el veia. El meu pare va ser obligat a signar un escrit de renúncia del càrrec de secretari. La renúncia es condicionava amb l'exercici de la professió d'advocat i no portava data.

Moltes gràcies i molta sort.

Judit Estefanell, 3r ESO A